

BUDGETBEHOV/JUSTERING 2023 – OVERBLIK IFT. UNDERSTØTTELSE AF INDSATSER UNDER FN'S VERDENSMÅL

SUNDHED OG TRIVSEL

Indsats/mål i Region H's handlingsplan for FN's verdensmål	Strategier/politikker	Budget 2022 (midler bevilliget)	Budget 2023 (behov for midler 1 = lille behov -5 = stort behov)	Kræver justering	Kommentarer til budget eller evt. justering
Styrkelse af forebyggelsesområdet Mål: at styrke forebyggelsesområdet i Region H	a. Plan for styrkelse af forebyggelsesområdet	Ingen	5	X	Der er behov for, at der løbende arbejdes med implementering for f.eks. at fastholde hospitalernes fokus på at henvise patienter til kommunale rygestoptilbud. Derudover er der behov for at fokusere på indsatser, som grundet covid-19 har været sat på pause, f.eks. i forhold til alkohol. Endelig er der fortsat fokusområder i handlingsplanen, som der grundet covid-19 endnu ikke er arbejdet med, f.eks. unge og mental sundhed.
	b. Sundhedsaftalen	Ingen	5		Der vil være brug for midler, hvis der skal udvikles indsatser under de fokusområder i Sundhedsaftalen, som der grundet covid-19 endnu ikke er arbejdet så meget med, dvs. "Sammen om borgere med psykisk sygdom" og "Sammen om børn og unges sundhed".
Mindre Ulighed i sundhed Mål: at skabe mindre ulighed i sundhed	a. Sammen om psykiatriens udvikling 2020-2023	X	3	X	Udover midler er der behov for flere medarbejdere i psykiatrien. Dette understøttes aktivt i regionen, bl.a. gennem nedsættelse af Udvalget for Fastholdelse og Rekruttering i Sundhedsvæsenet. Derudover bør der ske en styrkelse af kvaliteten, bl.a. gennem udarbejdelse af forløbsprogrammer og etablering af kliniske databaser, og forskning inden for psykiatrien.

	b. Politisk ramme for social lighed	X	4	X	Der er gennem de senere år blevet igangsat en række indsatser for at mindske den sociale ulighed i sundhed for socialt udsatte, f.eks. ved at ansætte socialoverlæger og socialsygeplejersker i somatik og psykiatri. Der er behov for at følge implementeringen af disse indsatser og løbende vurdere effekten.
Forskning i forebyggelse, der virker. Mål: at igangsætte yderligere 3-5 forskningsprojekter med særligt fokus på at sikre implementering af effektiv forebyggelse og sundhedsfremme – uanset sektor	Region Hovedstadens forskningsstrategi for sundhedsforskning 2018-2022	Ingen	5	X	Yderligere økonomi og prioritering af området er nødvendigt, hvis intentionerne om en styrket indsats skal opnås. Der er behov for midler til at igangsætte forskningsprojekter i forebyggelse, som kan være et overset område hos de store forskningsfonde, som ellers tildeler midler til forskning i sundhed.
Personlig medicin Mål: at implementere personlig medicin i rutinebehandling i perioden 2020-2025	Region Hovedstadens forskningsstrategi for sundhedsforskning 2018-2022	Ingen	4	X	Yderligere økonomi og prioritering af området er nødvendigt - bl.a. ift. realisering af datastøttecenteret og et udvidet tilbud om forskerstøtte til særligt datadrevne PM-løsninger.

BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND

Indsats/mål i Region H's handlingsplan for FN's verdensmål	Strategier/politikker	Budget 2022 (midler bevilliget)	Budget 2023 (behov for midler 1 = lille behov -5 = stort behov)	Kræver justering	Kommentarer til budget eller evt. justering
Forebyggelse af jordforurening Mål: 85 pct. af det grundvand, vi bruger til drikkevand, er sikret inden 2030 ved hjælp af smartere, mere miljøvenlige og mindre CO2 belastende oprensningsteknikker	Vejen til ren jord og rent vand II	Ingen	5		Der findes løbende nye forurenende stoffer i jord og grundvand (senest PFAS og pesticider) som betyder, at der fortsat vil være behov for en målrettet indsats som forebygger trusler fra jordforurening ved bæredygtige løsninger.
Genanv. mat. erstatter jomfruelige råstoffer Mål: at sekundære stoffer dækker 20 pct. af hovedstadsregionens råstofforbrug i 2030	a. Råstofplanen b. Koncerndrift og bæredygtigt byggeri	X	4		Det er vigtigt med en vedvarende indsats på flere fronter herunder, at der arbejdes på at skabe og tilføre aktører viden (f.eks. i partnerskaber) om løsninger som kan fremme cirkulær økonomi, samt at udviklingsresultater, test- og demoresultater skal omsættes til indsatser på industriel skala.
Grøn busdrift Mål: at udfase de regionale dieselbusser frem mod 2030, og i stedet erstatte dem med el-busser eller andre busser med tilsvarende miljø- og støjfordele	Indgår i klimasamarbejdsaftalen med staten	X	3		Der skal fastsættes rammer for nyt udbud af regionale buslinjer, der kan kræve årlige meromkostninger. Udbuddet er dog noget mindre end det foregående.

ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION

Indsats/mål i Region H's handlingsplan for FN's verdensmål	Strategier/politikker	Budget 2022 (midler bevilliget)	Budget 2023 (behov for midler 1 = lille behov - 5 = stort behov)	Kræver justering	Kommentarer til budget eller evt. justering
Fossilfrit energiforbrug: Mål 1: At reducere CO ₂ -udledningen fra energiforbruget med 70% i 2025 ift. baseline i 2013 Mål 2: At tilstræbe fossilfrihed i 2030	Energiplan 2025 inden for rammen af GRØN 2030	Ingen	0		Rammen på ca. 1 mia. kr. givet på kommuneleasingmodellen er i gang med at blive udmøntet. Effekten på energireduktion er endnu ikke opgjort. Rammen er givet til målet om at reducere 60% i 2025.
Affaldsfrie hospitaler: Mål: At Region Hovedstaden genanvender 40 % i 2025, 50 % i 2030 og tilstræber at være affaldsfrie i 2035	Affaldsressourceplan 2025 inden for rammen af GRØN 2030 Opdateret indkøbspolitik 2019	X	4	X	- Der blev afsat midler til opdatering af affaldsgårde på budget 2022. Ligeledes blev der afsat midler til tre bæredygtighedskonsulenter til styrkelse af grøn omstilling på hospitalerne. - Der er til budget 2023-2026 udarbejdet forslag om finansiering af fem nye årsværk til bæredygtigheds-koordinatorer, som skal accelerere den grønne omstilling på hospitalerne, samt en tilskudspulje til afdelinger, hvis de kører omstillingsprojekter. - Budgetforslaget er relevant ift. både affald, indkøb, køkkener, byggeri mv.
Vandeffektive hospitaler: Mål: at reducere vandforbrug målt pr. patient med 5 % i 2025 og 7,5 % i 2030	Renoveringsplan Spildevandsstrategi		3		- Der er behov for midler til udarbejdelse af strategi for det bæredygtige byggeri hvor vandbesparelse skal indgå - Målsætninger skrives med i den kommende strategi for bæredygtigt byggeri.
Bæredygtigt byggeri: Mål 1: at Region Hovedstadens byggeri planlægges ved brug af screening for bæredygtighed afhængig af byggeriets karakter	Udbudsstrategi for bygge- og anlægsaktiviteter		5		Der udvikles og besluttes et strategisk grundlag for bæredygtigt byggeri, som implementeres i hele organisationen. Strategien præsenteres for MKU i september 2022.

og omfang med udgangspunkt i administrationens bæredygtighedsværktøj eller bæredygtighedsstandarder (fx DGNB eller LEED) Mål 2: At administrationen kompetenceudvikler byggeprojektledere inden for arbejde med bæredygtigt byggeri Mål 3: At Region Hovedstadens entreprisekontrakter indeholder krav om praktikpladser samt ordnede løn og ansættelsesforhold, og administrationen udvikler samarbejdsforum om sikre og ordnede forhold på byggerierne	Opdateret indkøbspolitik 2019 Region Hovedstadens praktikpladsindsats 2019 og 2020				
Flere praktikpladser i byggeri Mål 1: flere praktikpladser gennem uddannelsesklausurer på Region Hovedstadens egen byggerier (og flere praktikpladser i egen organisation) Mål 2: at Region Hovedstaden som arbejdsgiver ansætter 1 elev pr. 10 faglærte i egen organisation	Region Hovedstadens praktikpladsindsats 2019 og 2020	0	0		Der vil i 2022 være et større fokus på at realisere det ønskede mål for antal lærepladser i egen organisation, bl.a. gennem et øget commitment fra regionens læresteder. Derved vil det være muligt at målrette og se på muligheder for at vedligeholde samt øge antal af nuværende uddannelser og at identificere og udvikle nye uddannelsesområder, der kan bidrage til at sikre fremtidige kompetencer i regionen og i egen organisation.
Fossilfri drifts -og medarbejdertransport Mål 1: At reducere Region Hovedstadens CO₂-udledning fra tjeneste- og driftstransporten med 12% inden 2025 Mål 2: At andelen af medarbejdere i Region Hovedstaden, som benytter grønne transportmidler til og fra arbejde skal øges frem mod 2025 Mål 3: At der er sket en fuld omstilling af regionens flåde til bæredygtige køretøjer inden 2030	Transportplan-2025 under Grøn 2030	Ingen	4	X	- Mål 1: Transportplan-2025, som er det strategiske grundlag for den grønne omstilling af Region H's transport, er snart ti år gammel og skal opdateres ift. mål, indikatorer, indsatsområder og tiltag. Dette igangsættes i 2022. - Mål 2: Der er behov for midler til opgradering af cykelforhold. Behovet er særligt stort på Rigshospitalet, hvor der er et ønske om midler til at etablere høj kvalitets cykelparkerings-faciliteter med plads til 450 cykler indendørs og 100 cykler udendørs. Dette vil fremme medarbejdernes sundhed og frigiver samtidig bilparkeringsplads til patienter, hvis medarbejderne cykler. - Mål 3: Der er behov for midler til at komme i gang med at sætte strøm til regionens tunge transport. Midlerne skal indgå som medfinansiering af meromkostningerne ifm.

					indkøb af en ellastbil til driften, samt en kraftig ladestation. Der er ikke tale om et test-køretøj, men en 1:1 erstatning for en fossil lastbil. Medfinansiering fra staten er forudsætning.
Bæredygtigt indkøb Mål 1: En styrket indsats for at sikre flere og mere ambitiøse krav i forhold til bæredygtige løsninger og miljømærker i Region Hovedstadens indkøb. Mål 2: At der monitoreres på indkøbs samlede klimaaftryk og reduktionen af dette som følge af grønne indkøb. det er meget vigtigt for hele indkøbsområdet at der fastsættes en målsætning for klimareduktion Mål 3: At vi har gennemført 5-10 omstillingsinitiativer, der med succes har nedsat forbruget eller ændret praksissen så der forbruges mindre miljøbelastende produkter. Ligeledes har omstillingsinitiativerne inspireret andre klinikere og hospitalsledelser til at arbejde med grøn omstilling.	Koncernhandlingsplan for grønne indkøb inden for rammen af GRØN	Ingen	Mål 1 = 3 Mål 2 = 5 Mål 3 = 5	X	• Mål 1: Der mangler grønne rådgivere og generelt ressourcer i Koncernindkøb, idet det tager ekstra tid for udbudskonsulenter og contract managers at varetage de grønne hensyn, undersøge markedet for nye grønne løsninger og følge op på de grønne krav. • Mål2: Der mangler politisk at blive vedtaget en samlet målsætning for nedbringelse af regionens klimaaftryk. I dag har regionen kun en målsætning om at nedbringe sit klimaaftryk med 8 % i 2030, fordi der ikke er målsætninger for de forbrugsrelaterede områder. • Mål3: Miljø- og klimadagsordenen skal i højere grad forankres på ledelsesniveau på hospitaler og indtænkes i beslutningsprocesser, samt helt ud i klinikkerne. Vi har, i Danmark, et af verdens mest klimabelastende sundhedsvæsener, så det kræver omstilling i alle led at få vendt udviklingen. Hospitalernes innovationsafdelinger arbejder i dag ikke med miljø og klima som prioriteret udviklingsparameter. Miljø- og klimaarbejdet er centreret til få dedikerede medarbejdere, men det bør udbredes, så det er en bredt forankret dagsorden, der spiller ind i alle beslutningsprocesser i regionen.
Omstilling til økologi Mål: At øge fokus på klimavenlig kost, økologi og mindre madspild i hospitalernes køkkener	Grøn 2030	Ingen	3		• Der er et behov for at forsætte samt fastholde indsatsen for økologiarbejdet i 2023.